

Diplomák idős pedagógusoknak

Bensőséges ünnepség színhelye volt tegnap, szerdán a Pedagógusok Szakszervezete Szeged városi bizottságának Április 4. üti klubhelyisége. Ott volt Forgó Pál, Szeged megyei város tanácsa vb. művelődési osztályának vezetője, Borsos László, a Pedagógusok Szakszervezet Szeged városi bizottságának titkára és Vecsernyés János, a Pedagógus Szakszervezet Csongrád megyei bizottságának titkárhelyettese.

A virágokkal díszített asztaloknál azok a tanárok, tanítók ültek, akik 50, 60, 65 éve szereztek meg pedagógusi oklevelüket. A Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola kultúrscsoportja verssel, ze-

ne- és énekszámokkal kedveskedett az ünnepelteknek, majd Forgó Pál a felnevelt nemzedékek nevében megköszönte a pedagógusok lelkiismeretes, fádadságos munkáját, és átadta a jubileumi diplomákat. Az arany oklevelet hárman vették át: Özv. Márkos Gyuláné, Kovács Józsefné és Kovács Béla. Gyémánt diplomát kapott: Gál Józsa, Heim Mária, Katona György, Lászlóffy Miklósné, Schwella Anna és dr. Tóth Ferencné. Nyílassy Máriát vas oklevéllel jutalmazták.

A város kisiskoláisi nevében a Béke utcai általános iskola kisdobosai virággal köszöntötték az idős pedagógusokat.

Új bányász Csordakúton

Másfél év alatt kiépült Fejér megye legújabb szénbányája, a csordakúti akna. A Tatabányai Szénbányák új telepén szerdán üzembe helyezték a szénosztályozót. Jelenleg napi nyolcvanöt vagon szenet termel a csordakúti bányász, de előkészítik a legkorszerűbb, „lépegető” biztosító berendezés és a frontfejtő maróhenger üzembe állítására.

Az új berendezések beállításával október közepétől naponta száz vagon szenet bányásznak Csordakúton. (MTI)

A szovjet könyv- ünnep Szegeden

Kiállítások — Irodalmi est — Olvasópályázat

A jövő hét közepétől több mint kétezer kötet könyvet láthatunk majd a szegedi MTEZ-székház helyiségeiben, a szovjet könyv-ünnepén. A reprezentatív könyvbemutatót találkoznak majd az érdeklődők a magyar írók szovjet kiadású kötetivel, az orosz klasszikus és mai szovjet irodalom legjobb alkotásaival. Kiállítanak társadalomtudományi, politikai és tudományos kiadványokat, szépirodalmi alkotásokat, művészeti albumokat, és a gyermekirodalom legszebb kincsét. A kiállítással egybekötve szovjet hangmez-bemutató is rendeznek, filmvetítéseken mutatják be a Szovjetunió népének életét, művészetét, és könyveket is vásárolhatnak az érdeklődők.

A magyar kulturális élet immár hagyományossá váló, igen nagy fontosságú évenkénti eseményét, a szovjet könyv-ünnepét mindig más-más városban rendezik meg. Az idén Szeged ad otthont az ünnepi programnak. A Művelt Nép Könyvtérjesztő Vállalat moszkvai testvércégével, a „Mézdunarodnaja Knjiga” kiadó és terjesztő-

vállalattal közösen rendezik meg a nagyszabású könyvkiállítást, melyet október 10-én délelőtt 10 órakor nyit meg Papp Gyula, a városi tanács elnöke. A három tízes szám utal Szeged felszabadulásának 30. évfordulójára, a széles körű magyar-szovjet kapcsolatok bőlcsofjére.

A szovjet könyv-ünnepére olvasópályázatot írtak ki. Közel 50 egyéni és kollektív pályamunka írói tarták fel, nekik miért tetszett, miért jelentett maradandó élményt egy-egy szovjet író alkotása. A nyerteseknek a díjakat az ünnepélyes megnyitó keretében adják át.

A központi kiállítás mellett más, érdekes programokat is szerveztek. A Somogyi Könyvtár sajátos bemutatóval színesíti a programot: a volt szegedi Gorkij Könyvtár archívanyagából rendez kiállítást, mely visszazárítást enged a szovjet könyvkiadás múltjára, fejlődésére. Láthatjuk a ritkaságokba menő, a felszabadulás előtt hazánkban kiadott orosz és szovjet irodalmi művek értékes kótetit, az 1913-ban megjelent Gorkij-művet, az anyát, Solo-

hov 1935-ben Magyarországon kiadott regényét, a Csendes Dont. Tárlokba kerülnek a Tanácsköztársaság idején magyarul megjelent Lenin-művek, az 1930-as években kiadott eredeti szovjet Lenin-kótetekkel együtt, valamint a szegedi Szikra kiadványai.

Az ünnepi hét esemény-sorozata idején érkezik Szegedre a Művelt Nép Könyvtérjesztő Vállalat „30 év — 30 könyv” című felszabadulási vándorkiállítás, mely a szovjet hadsereg egykori út-vonalán bejárja az ország városait, és bemutatja a felszabaduláshoz kapcsolódó irodalmi műveket.

Október 15-én este, a Tisza Szálló koncerttermében szovjet és magyar íróvendégek részvételével ünnepi irodalmi estet rendeznek. A mai szovjet irodalomból összeállított műsorban közreműködnek a Szegedi Nemzeti Színház művészei, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola énekkara és szolístái. A szovjet könyv-ünnepi hetén szovjet írók részvételével író-olvasó találkozót és rendhagyó irodalomórát is szerveznek.

Előnyös a munkásoknak és a fiataloknak

A lakásépítő szövetkezetek lehetőségei

A nagyszabású lakásépítési program megvalósításában a tervezettnél is nagyobb a magánépítkezések szerepe. Ez gyorsan kiderül a különböző statisztikákból. Az állam sokféle módon támogatja a családokat otthonuk megteremtésében. Különösen nagy gondot fordít arra, hogy a munkások jussanak a legtöbb kedvezményhez. Előnyben részesíti a városias, a telepszerűen elhelyezkedő, többszintes lakóházak építését. Az ilyen építkezés legjobb formája a lakásépítő szövetkezet.

Ervényesül itt valamennyi, a munkásokat, a bérből és fizetésből élőket megillető állami kedvezmény, a vállalati támogatás, és a szövetkezéssel járó minden előny. A tagok többféle módon közreműködhetnek az építkezésben, és ezzel is csökkennek a költségek. A munkák egy részét, mint az alapozást, megfelelő szakirányítás mellett elvégezhetik. Ezenkívül joguk van a kivitelezéssel olyan keretszerződést kötni, amelyben megadják, hogy milyen társadalmi munkát vállallanak.

Az üzemeknek törvényes lehetőségük van arra, hogy a hosszú lejáratú kölcsönön és támogatáson felül szállítókészletekkel, építőgépekkel, használt építési anyagokkal, szakmunkával, továbbá a tervezésben, a beruházásban nyújtott segítséggel támogassák dolgozóikat. Az is előny, hogy a telekár lakásra jutó telekhányadértéke a lakásépítési költség része.

Bár ez a lakásépítési forma mindössze hároméves múlttal tekint vissza, a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a munkáslakás-építés legelőnyösebb válfaja az ilyen szövetkezet. Létrejöttük az MSZMP Központi Bizottsága és a Minisztertanács együttes határozatával bevezetett lakáspolitikai elvek tették lehetővé, amelyek többek között azt is kimondták: a szövetkezetekben rejlő lehetőségek kihasználása és a lakásépítések szervezésének növelése céljából ki kell dolgozni a lakásépítő szövetkezeti konstrukció feltételeit, és kezdeményezni kell azok fejlődését. Biztosítani kell viszonylag széles körű elterjedését, hogy később ez a forma mielőbb az

igényeknek megfelelő arányt érjen el a lakásépítésben.

A lakásépítő szövetkezetek építkezése legalább 5—10 szálalékkal olcsóbb, de ha a munkáltató ugyanúgy megadja a jogszabályokban lehetővé tett támogatást, mint más építkezési mód esetén, a különbség a 30 százalékot is elérheti. Ha a munkáltató támogatásban részesített dolgozó lakásépítő szövetkezet keretében építkezik, akkor például 330 ezer forintot kétszobás lakás költsége után csak havi 750 forintot törleszt — a nem lakásépítő szövetkezeti formánál a havi törlesztés 838 forint.

Természetesen a sokféle kedvezmény ösztönzőleg hatott a lakásépítő szövetkezetekre. Számuk jelenleg az országban már meghaladja a háromszázat. Csongrád megyében is népszerűvé váltak. Különösen Makón, Hódmezővásárhelyen, Szentesen minden támogatást megkaptak a helyi tanácsoktól. Közművesített terület áll rendelkezésükre, így Makón 88, Szentesen 80, Hódmezővásárhelyen 70 lakás épül ebben az évben szövetkezeti formában.

A HODGEP-nél és a HODIKÓT-nél sokat tettek azért, hogy a lakásépítő szövetkezetek segítségével legyen otthonuk a munkásoknak. Szentesen a MÁV-igazgatóság 1 millió 600 ezer forint támogatást nyújt a vasutas szövetkezeteknek. Jelenleg a megyében több ezren várnak arra, hogy ily módon jussanak lakáshoz. Az igények ellenére a lehetőségek még kihasználatlanok. A megyében 430 lakás építésére 15 szövetkezet vállalkozott. Ez az arány sokkal magasabb lehetne. Nem a jelentkezőkön és a kivitelező kapacitások hiányán múlik. Szegeden a legkedvezőtlenebb a helyzet, itt ugyanis a városi tanács ez ideig nem tudott nagyobb közművesített területet biztosítani. Például ebben az évben csak 36 lakást építenek. Igaz, már szó van arról, hogy esetleg Felsővárról meg ez évben szerveznek lakásépítő szövetkezetet. A vállalatok szakszervezetei, KISZ-bizottságai állandóan keresik a lehetőséget, hogy dolgozóikat, a fiatalokat ebben a kedvezményes formában segítsék otthonhoz. Persze az igazsághoz tartozik,

amikor a lakásszövetkezeti mozgalom elkezdődött, már nem lehetett tervezni a negyedik öt éves terv időszakára. Így a tanácsok nem számolhattak a szövetkezetekkel. Ezért gondot okozott a számukra adható közművesített telkek alacsony száma.

Az Építészeti és Városfejlesztési Minisztérium, valamint a SZÖVOSZ vezetői a közelmúltban vitatták meg, hogy milyen további intézkedések szükségesek ennek a bevált munkáslakás-építési formának a még erőteljesebb fejlesztésére. Ezek után a tanácsokon van a sor, hogy felférjék a lehetőségeket, és a társadalmi szervekkel együttműködve, jobban támogassák ezt a mozgalmat. Ha még inkább meghonosodnak a lakásépítő szövetkezetek, akkor ez azt is eredményezheti, hogy kevesebb lesz a tanácsok gondja a lakásigénylőkkel, hiszen az építkezések ily módon is meggyorsulhatnak.

H. M.

Don Pasquale — új szereplőkkel

A mai operaszínpad egyre követelőbbé igényli az énekesektől a színészi játékot, a színpadi mozgást — az embert és az életet. Ez az igény fokozottan érvényes a vigerákra. Mert még a nagy ívű tragikus dalművek hatalmas áriái és kórusok elviselik a statikus színpadot, a zenei poénokra, a szöveg nyelvi fordulataira és a mimika, a mozgás, a gesztusok is építő vigerák állandó dinamizmust, mozgalmasságot követelnek. Különösen szembetűnőek az ellentétek, ha egyetlen előadásban belül fedezhetők fel. Ennek lehetnek tanúi azok, akik kedden este megöltötték a Szegedi Nemzeti Színház nézőterét, s végignézték Donizetti vigeráját, a Don Pasquale új szereposztásán.

Gregor József, a címszereplő olyan vérfő, sokszínű figurát formált a vagyonát feltöltő, szerelemre éhes, majd oly hamar jölköző öreg agylegényből, hogy kifakultak mellette a többi szereplők. Gregor nem először csillogtatta meg buffóerényeit: basszusának természetesen zengő szépségét, bravúrokra

is képes technikai felkészültségét, magával ragadó játékkedvet, alkatából fakadó természetes humort.

Mellette-körülötte kissé esetlenné tűntek a többiek. Különösen szövegletesen cselelt-botlott a Malatesta doktort éneklő Vághelyi Gábor, aki a pódiumnéklést cserélte fel a színpad öszszetettebb, bonyolultabb világgal. Szép hanggal, magas zenei kultúrával mutatkozott be a szegedi közönségnek, melyet nem feleltett a színpadi rutintalanság és egy-két bizonytalan-sága sem. Fekete Mária karakteresen formálta meg a többször is színt váltó Norinát, szopránja különösen a felső regiszterekben szólt fényes-tiszán. Szerelme-sét, Ernestot, Vargha Róbert énekelte biztosan, hihető erővel, bár mozgásával egy régebbi stílus képviselő. A jegyző szerepében ezúttal Bernátsky Lászlóval találkozhattunk. A nagyszerű zenekar élén ezúttal Várdi Zoltán láthatunk, aki jó összhangot teremtet a színpad és az orchester között.

T. L.

Befejezték a hőerőmű nagyjavítását

A Gagarin Hőerőmű felkészülten várja a téli csúcsterhelési időszakot. A karbantartó brigádok határidő előtt befejezték az előírt nagyjavítások sorozatát; jelenleg már valamennyi gépegység az energiaellátás rendelkezésére áll. A legnagyobb feladatot, a 3-as számú 200 megawattos blokk karbantartását gyorsasággal végezték el: az eredetileg tervezett 51 nap helyett mindössze 39 napot vett igénybe a gépóriás tervszerű megelőző karbantartása.

A rendkívüli erőfeszítést jelentő karbantartás határidő előtti példás végrehajtására a kongresszusi versenyben tettek ígéretet a viszontai energetikusok. Vállalásukat teljesítették; ezáltal összesen 24 napos előnyt teremtetek az energiatermelő gépek számára, s így mintegy 115 000 megawattóra többletenergia termelésére nyílt lehetőség. (MTI)

Édes anyanyelvünk verseny

Sátoraljúj helyi városi tanácsa más intézményekkel közösen az idén rendezi meg második alkalommal a középfokú iskolák tanulói részvételével az „Édes anyanyelvünk” versenyt. Míg első alkalommal csak a Dunántúli keletre eső megyék fiataljai vehettek részt a vetélkedőn, addig most az ország valamennyi megyéje, megyei városa és Budapest körziskoláit meghívták az október 24-től 26-ig tartó rendezvényre.

A versenyen részt vehetnek a gimnáziumok, a szak-középfokú és a szakmunkásképző intézetek tanulói. A megyei elődöntők után minden megyét, megyei várost 2—3, míg Budapestet 12 tanuló képviseli a sátoraljúj helyi döntőn.

Üzletkötés

Csaknem 2 millió rubel értékű export- és egymillió 200 ezer rubelbe importszerveződt írt alá a HUNGAROTEX Külsőkereskedelmi Vállalat NDK-beli partnereivel az Oszl Lipcsei Vásáron megkezdett tárgyalások eredményeként.